

פתרון מטלה 02 – חשבון אינפיניטסמלי 3 (80415)

23 במאי 2024



שאלה 1

נמצא שתי קבוצות סגורות ולא ריקות $A, B \subseteq \mathbb{R}^2$ כך שהמרחק ביניהן לא מתקבל.

נבחר את הקבוצות $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid y = 0\}$, $B = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid xy = 1\}$.

שתי הקבוצות ניתנות לתיאור על-ידי פונקציות $\mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ רציפות בכל תחומן ולכן הקבוצות מכילות את כל הנקודות הגבוליות שלהן, ובהתאם סגורות.

לעומת זאת, הקבוצות זרות, ונראה כי לכל $x \in \mathbb{R}$ מתקיים $\rho((x, 0), (x, \frac{1}{x})) = \sqrt{0^2 + \frac{1}{x^2}} = \frac{1}{|x|}$ ולכן $\inf \text{dist}(A, B) = 0$

שאלה 2

יהי V מרחב וקטורי ו- $\|\cdot\|, \|\cdot\|'$ שתי נורמות עליו.

תהי $S_1 = \{v \in V \mid \|v\| = 1\}$ ונגדיר $A = \{\|v\|' \mid v \in S_1\}$.

נוכיח כי הנורמות שקולות אם ורק אם $\inf A > 0, \sup A < \infty$.

הוכחה. כיוון ראשון: נניח כי הנורמות שקולות.

לכן קיימים $0 < C_1 \leq C_2$ כך ש- $\|v\|' \leq C_2 \|v\| \leq C_1 \|v\|'$ $\forall v \in V$.

בפרט

$$\forall v \in S_1 : C_1 \leq \|v\|' \leq C_2 \implies \forall a \in A : C_1 \leq a \leq C_2$$

ובהתאם $\inf A \geq C_1 \geq 0$ וגם $\sup A \leq C_2 < \infty$.

כיוון שני: נניח כי $\inf A = a > 0$ ו- $\sup A = b < \infty$.

לכן נובע ישירות $\forall x \in A : a \leq x \leq b$ ובהתאם $\forall v \in S_1 : a\|v\| \leq \|v\|' \leq b\|v\|$.

יהי $u \in V$, אז אנו יודעים כי קיים $u^* \in V$ כך ש- $\|u^*\| = 1$ ו- $\lambda \in \mathbb{R}^+$ כך ש- $u = \lambda u^*$ ולכן גם $\|u\| = \lambda \|u^*\|$.

נשים לב עתה כי $u^* \in S_1$ ולכן $\|u^*\|' \leq b\|u^*\| \leq \|u^*\|' \leq b\|u^*\|$, נכפיל את שלושת האגפים ב- λ ונקבל

$$a\|u\| \leq \|u\|' \leq b\|u\|$$

ולכן הנורמות שקולות.

□

שאלה 3

יהי $(V, \|\cdot\|)$ מרחב נורמי מממד d מעל \mathbb{R} .

סעיף א'

תהי $T : \mathbb{R}^d \rightarrow V$ העתקה ליניארית חד-חד ערכית ועל.

נוכיח שהפונקציה $f : \mathbb{R}^d \rightarrow \mathbb{R}$ המוגדרת על-ידי $f(u) = \|T(u)\|$ משרה נורמה על \mathbb{R}^d .

הוכחה. נראה כי שלוש התכונות של נורמה מתקיימות.

1. חיוביות: ידוע כי T הפיכה ולכן גרעינה הוא וקטור האפס בלבד, ובהתאם $\|u\| = 0 \iff f(u) = \|Tu\| = 0$.

2. כפל בסקלר: $\forall u \in \mathbb{R}^d, \lambda \in \mathbb{R}, f(\lambda u) = \|T(\lambda u)\| = \|\lambda \cdot Tu\| = |\lambda| \|Tu\| = |\lambda| f(u)$.

3. אי-שוויון המשולש: $\forall u, v \in \mathbb{R}^d, f(u+v) = \|T(u+v)\| = \|Tu + Tv\| \leq \|Tu\| + \|Tv\| = f(u) + f(v)$.

ומצאנו כי f מקיימת את התנאים לנורמה ולכן מהווה נורמה ל- \mathbb{R}^d . □

יהי $B = (v_1, \dots, v_d)$ בסיס ל- V , ונגדיר נורמה על-ידי

$$\|\alpha v_1 + \dots + \alpha_d v_d\|_1 = \sum_{i=1}^d |\alpha_i| = d |\alpha_1|$$

נוכיח שהנורמות $\|\cdot\|_1, \|\cdot\|$ שקולות.

הוכחה. בסעיף הקודם הוכחנו ששימוש ב- T מאפשר להשרות נורמה מ- V ל- \mathbb{R}^2 , ולכן אפשר להגדיר פונקציה משרה לנורמה לשתי הנורמות הנתונות.

נשתמש בטענה כי כל הנורמות ב- \mathbb{R}^d הן שקולות ונקבל כי גם $\|\cdot\|$ שקולה ל- $\|\cdot\|_1$. □

שאלה 4

יהיו X, Y מרחביים מטריים ו- $f : X \rightarrow Y$ פונקציה חד-חד ערכית ועל. נוכיח כי שלושת התנאים הבאים שקולים:

1. f היא הומיאומורפיזם.

2. כל קבוצה $U \subseteq X$ היא פתוחה אם ורק אם $f(U)$ פתוחה.

3. כל קבוצה $U \subseteq X$ היא סגורה אם ורק אם $f(U)$ סגורה.

הוכחה. 1 \leftarrow 2: נניח כי f היא הומיאומורפיזם.

לכן f רציפה וגם f^{-1} רציפה. לכן נסיק מהתנאי המספיק לרציפות כי $U \subseteq X$ פתוחה אז $f(U)$ פתוחה ולכל $U \subseteq Y$ גם $f^{-1}(U) \subseteq X$ פתוחה. במסתכם $U \subseteq X$ פתוחה אם ורק אם $f(U) \subseteq Y$ פתוחה.

2 \leftarrow 3: נניח כי $U \subseteq X$ פתוחה אם ורק אם $f(U) \subseteq Y$ פתוחה.

תהי קבוצה סגורה $A \subseteq X$, אז A^C קבוצה פתוחה ולכן $f(A^C)$ קבוצה פתוחה ב- Y .

באופן דומה $f(U)$ קבוצה פתוחה. אילו נניח בשלילה כי $f(U) \cap f(U^C) \neq \emptyset$ נקבל כי ישנם $x \neq y \in X$ כך ש- $f(x) = f(y)$ בסתירה לחד-חד ערכיות, ולכן $f(U) \cap f(U^C) = \emptyset$.

נראה גם $f(U) \cup f(U^C) = Y$ אחרת תכונת העל נסתרת עבור f , ולכן נסיק $f(U^C) = (f(U))^C$.

מטענה זו נוכל להסיק ישירות ש- $U \subseteq X$ סגורה אם ורק אם $f(U) \subseteq Y$ סגורה.

2 \leftarrow 3: נניח כי כל קבוצה $U \subseteq X$ סגורה אם ורק אם $f(U) \subseteq Y$ סגורה אף היא.

נוכל להשתמש בחד-חד ערכיות באופן זהה לסעיף הקודם וכך גם בעל ונקבל כי $f(U^C) = (f(U))^C$ לכל $U \subseteq X$.

נשים לב כי התנאי המספיק לרציפות, שמקור כל קבוצה פתוחה הוא קבוצה פתוחה מתקיים לשני הכיוונים, לכן f, f^{-1} רציפות ובהתאם f הומיאומורפיזם. \square

שאלה 5

יהיו X, Y מרחבים מטריים ו- $f : X \rightarrow Y$ פונקציה חד־חד ערכית, על ורציפה.

סעיף א'

נוכיח שאם X קומפקטי אז f היא הומיאומורפיזם.